

OBRAZLOŽENJE

UZ IZVJEŠĆE O IZVRŠENJU PRORAČUNA AGENCIJE ZA PREDŠKOLSKO, OSNOVNO I SREDNJE OBRAZOVANJE ZA 2015.GODINU

Izvješće o izvršenju proračuna za 2015. godinu je sačinjeno sukladno Instrukciji Ministarstva financija i trezora BiH za sačinjavanje godišnjeg izvješća o izvršenju proračuna za period 01.01.-31.12.2015.godine, broj 05-02-2-216-1 od 08.01.2016.godine.

Usvajanjem Zakona o proračunu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine za 2015. godinu, Agenciji za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje je odobreno 1.215.000 KM, od čega je realizirano je 1.102.762 KM ili 91%.

A) BILANCA STANJA

U Bilanci stanja na poziciji Aktive je iznos od 9.244 KM koja se odnose na gotovinu u blagajni u iznosu 1.638 KM i 7.606 KM koji se odnose na kratkotrajna potraživanja.

Na poziciji Stalna sredstva iskazana su stalna sredstva u iznosu 1.134.689 KM, ispravka vrijednosti na dan 31.12. 201. godine u iznosu 1.073.090 KM, te knjigovodstvena vrijednost u iznosu 61.599 KM, koji iznos je prikazan i na kontu Izvori sredstava – pozicija Pasiva.

Na poziciji Pasive nalaze se kratkoročne obveze i razgraničenja u iznosu od 110.713KM, a osnose se na kratkoročne tekuće obveze u iznosu od 43.158KM i obveza prema djelatnicima u iznosu od 67.555KM.

B) RASHODI

TEKUĆI IZDATCI:

Bruto plaće i naknade

750.920 KM

Sredstva za plaće uposlenih odobrena su u iznosu 820.000 KM, a u izvještajnom periodu je ostvareno 750.920 KM ili 92%. Navedena sredstva se odnose na neto plaće, porez na plaću, doprinose za mirovinsko, zdravstveno, neuposlene, dječju zaštitu i na naknadu za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća.

Agencija ima manje izvršenje na poziciji plaće i naknade jer je pomoćnica ravnateljice otišla u mirovinu u veljači 2015.godine, a na njeno radno mjesto nitko nije uposlen u 2015. Tijekom 2015.godine očekivali smo usvajanje izmjene sistematizacije za Agenciju za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje, planirano je da se popuni radno mjesto Stručni suradnik za ekonomsko-financijsko-računovodstvene poslove i javne nabave, ovo radno mjesto ne postoji u sistematizaciji koja je usvojena 2009.godine. Agencija po sistematizaciji ima planirano 46 radnih mjesta, a dozvoljeno nam je samo 27 radnih mjesta. Menadžment Agencije smatra da je trenutno potrebnije popuniti radno mjesto u Grupi za ekonomsko-financijsko-računovodstvene poslove nego mjesto pomoćnice ravnateljice. Agencija nema direktan pristup ISFU aplikaciji jer ima samo dvoje uposlenih u grupi za ekonomsko-financijsko-

računovodstvene poslove i to šeficu grupe i blagajnicu, a da bi dobili direktan pristup ISFU aplikaciji moramo imati najmanje troje uposlenih u grupi. Pošto izmjena sistematizacije nije usvojena nismo mogli pokrenuti proceduru za upošljavanje Stručnog suradnika za ekonomsko-financijsko-računovodstvene poslove i javne nabave.

Naknada troškova zaposlenih

72.865 KM

Odobrena sredstva na ovoj poziciji iznose 82.000 KM a u izvještajnom razdoblju je ostvareno 72.865 KM ili 89%. U strukturi ovih troškova zastupljene su naknade za prijevoz na posao i sa posla, naknade troškova smještaja, naknade za odvojeni život, ishranu, regres, naknade u slučaju smrti ili teže bolesti, porez na naknade i doprinosi na oprezivi dio naknada.

Pravo na troškove smještaja i naknadu za odvojeni život su ostvarivale zamjenica ravnateljice koja ima prebivalište u Novom Gradu, a radi u Područnoj jedinici u Banja Luci i pomoćnica ravnateljice za siječanj i dio veljače 2015. Pomoćnica ravnateljice je u veljači otišla u mirovinu i njeno radno mjesto nije popunjeno u 2015. godini pa je zbog toga stupanje realizacije manji od planiranog.

Putni troškovi

18.547 KM

Za ovu namjenu proračunom je odobreno 19.000, a realizirano 18.547 KM ili 98%. Sredstva na ovoj stavci utrošena su za realizaciju planiranih aktivnosti u zemlji i inozemstvu. Tijekom 2015. godine izdato je ukupno 260 putnih naloga, od toga 225 se odnosi na putovanja u zemlji, a 35 na putovanja u inozemstvu. Putovanja unutar BiH odnose se na sastanke radnih grupa unutar šest aktivnih projekata u 2015. godini, na obuke uposlenih organiziranih od strane ADS-a, GIZ-a, te sastanci sa donatorima. Službena putovanja u inozemstvu vezane su za dogovore o sudjelovanju BiH u međunarodnim studijama te sudjelovanju na konferencijama, sastancima i radionicama.

Na putne troškove ututar proračuna Agencije utrošeno je 18.547KM, ukupni putni troškovi (proračun Agencije + šest projekata) iznosi 74.183KM.

Izdatci telefonskih i poštanskih usluga

15.967 KM

Sredstva odobrena proračunom za ovu namjenu su iznosila 24.000 KM, a realizirano je 15.967 KM ili 67%. Sredstva se odnose na troškove fiksnih i mobilnih telefona, interneta i poštanskih usluga.

Nabava materijala

4.341 KM

Proračunom za 2015. godinu je odobreno 5.000 KM, realizirano 4.341KM ili 87%.

Izdatci za usluge prijevoza i goriva

5.511 KM

Odobrena sredstva su iznosila 10.000 KM, realizirano 5.511 KM ili 55%, koji odnose se na usluge prijevoza, goriva i registraciju motornih vozila.

Uštede su ostvarene jer je zamjenica ravnateljice, voditeljica područne jedinice Agencije u Sarajevu, koja ima na raspolaganju jedno od vozila, tijekom 2015. godine koristila porodiljno

odsustvo, te je vozilo prelazilo značajno manju kilometražu i ostvarilo manju potrošnju goriva. Koncem 2015.godine vozilo u Sarajevu je prodano i nije registrirano, zbog toga je realizacija ove stavke samo 55%.

Unajmljivanje prostora

112.293 KM

Proračunom je za unajmljivanje prostora odobreno 115.000 KM, a realizirano je 112.293 KM ili 98%, koji se odnose na troškove najma prostora u Banja Luci i Sarajevu (za smještaj uposlenih u Područnoj jedinici i poseban prostor za smještaj tiskare), te na najam parking prostora u Sarajevu i Banja Luci.

Izdatci za tekuće održavanje

13.005 KM

Za tekuće održavanje Proračunom je odobreno 15.000 KM, realizirano 13.005 KM ili 87%, koji su utrošeni na materijal za opravku i održavanje opreme, materijal za opravku i održavanje vozila, usluge opravki i održavanje opreme, usluge opravki i održavanja vozila te usluge pranja i parkiranja vozila.

Izdatci osiguranja, bankarskih usluga i pl.prometa

2.436 KM

Od odobrenih 4.000 KM za ove svrhe, realizacija iznosi 2.436 KM ili 61% i odnosi se na kasko osiguranje dva vozila Agencije. Ušteda je ostvarena jer nije registrirano vozilo zbog prodaje koncem 2015.godine.

Ugovorene i druge posebne usluge

106.878 KM

Proračunom odobreni iznos za ugovorene i druge posebne usluge iznosi 121.000 KM. Realizirano je 106.878KM, odnosno 88%. Najveći dio proračunom odobrenih sredstava se odnosi za isplatu naknada članovima Odbora Agencije i na pripadajuće doprinose i poreze za ove naknade.

Detaljnu specifikaciju ugovora financiranih iz proračuna i projekata dostavljamo u zasebnoj tabeli.

Iz detaljne specifikacije po mjesecima u 2015.godini vidljivo je da se većinom radi o manjim iznosima koji se ustvari odnose na putne troškove članova radnih grupa.

Ugovori o djelu koji se isplaćuju iz proračunskih sredstava odnose se na :

1. Boris Sesar- angažirali smo osobu za izradu finansijskih izvješća, izradu prijedloga proračuna, unos u PIMIS. Angažirali smo ovu osobu zbog porodičnog odsustva Šefice grupe za ekonomsko- finansijsko-računovodstvene poslove i informacijsko-dokumentacijsku podršku.
2. Darija Mršić- Angažirali smo i osobu za poslove na realizaciji EPALÉ projekta, čija je uloga prikupljanje, razmjena podataka i suradnja sa CSS-om-centralni servis podrške pri Europskoj komisiji.

Projekt 0715200 Izrada ZJNPP-a za građanski odgoj i obrazovanje/demokraciju i ljudska prava/politike i građansko društvo, gospodarstvo/politika i gospodarstvo/demokracija i ljudska prava definirane na ishodima učenja

1. Vedrana Spajić-Vekaš –konzultantski poslovi u izradi ZJNPP-a građansko obrazovanje
  - Definiranje oblasti unutar građanskog obrazovanja s osloncem na ZJNPP za društveno humanističko područje
  - Definiranje komponenti za svaku oblast građanskog obrazovanja
  - Definiranje ishoda učenja za svaku komponentu
  - Definiranje pokazatelja postignuća po dobnim skupinama za ishode.

0715230 Erasmus+-eTwinning

1. Rusmir zaimović- web administrator
2. Boris Sesar – finansijski ekspert,

0715250- Analiza potreba za stalnim usavršavanjem i profesionalnim razvojem odgojitelja predškolskog uzrasta u Bosni i Hercegovini

1. Nermin Đapo –Glavni ekspert u svrhu realizacije projekta. Ekspert je odgovoran za izradu metodologije i instrumentarija za kvantitativno istraživanje, dizajniranje seta upitnika za odgovajatelje, obradu podataka, interpretaciju rezultata, izradu sintetičkog izvješća i predstavljanje izvješća na konferenciji.
2. Dženana Husremović-glavna ekspertica u svrhu realizacije projekta. Ekspertica je odgovorna za izradu metodologije i instrumentarija za kvantitativno istraživanje, dizajniranje protokola za vođenje intervjua u fokus grupama, obradu podataka, interpretaciju rezultata, izrada sintetičkog izvješća s preporukama i predstavljanje izvještaja na konferenciji

U sklopu izrade ZJNPP za društveno-humanističko područje definirano na ishodima učenja, a unutar kojega su ZJNPP za povijest i građansko obrazovanje donator nije predvidio tiskanje materijala jer je bio potreban i doprinos Agencije pa je tiskanje brošura plaćeno iz proračuna Agencije.

S ove stavke su plaćeni i okrugli stolovi koji su vezani za projekt ERASMUS+eTwinning.

PRIMJENA PRAVILNIKA O KORIŠTENJU TELEFONA

Na temelju članka 61.stavak (2) Zakona o upravi („Službeni glasnik BiH“, broj 32/02 i 102/09) i Pravilnika o korištenju telefona („Službeni glasnik BiH“, broj 26/14) ravnateljica

Agencije je donijela Pravilnik o korištenju mobilnih i fiksnih telefona broj: 01-02-1-466/14 na dan 3.12.2014.godine. Ukupno raspoloživa sredstva za mobilne telefone na godišnjem nivou utvrđuju se sukladno članku 4. stav (3) Pravilnika o korištenju telefona („Službeni glasnik BiH“, broj 26/14), a visina odobrenih troškova po radnim mjestima je navedena u tabeli kakao slijedi:

Red.br	Radno mjesto	Prosječno mjesečno	Broj izvršilaca	Maksimalno godišnje
1.	Ravnatelj Agencije	200KM	1	2400KM
2.	Zamjenici ravnatelja	100KM	2	2400KM
	UKUPNO			4800KM

Maksimalan iznos troškova na godišnjem nivou 4.800KM 10%=5.280KM.

Dozvoljeni troškovi službenih fiksnih telefona

Maksimalni iznosi troškova službenih fiksnih telefona u Agenciji, na godišnjoj razini su utvrđeni kako slijedi:

Red.br.	Radno mjesto	Prosječno mjesečno	Broj izvršilaca	Maksimalno godišnje
1.	Ravnatelj Agencije	60KM	1	720KM
2.	Zamjenici ravnatelja	50KM	2	1200KM
3.	Pomoćnici ravnatelja	30KM	4	1440KM
4.	Šefovi odsjeka	20KM	3	720KM
5.	Stručni savjetnici	10KM	21	2520KM
6.	Viši stručni suradnici	10KM	3	360KM
7.	Stručni suradnici	10KM	1	120KM
8.	Izvršni asistent	40KM	3	1440KM
9.	Uposlenici	10KM	8	960KM
	UKUPNO		46	9480KM

Maksimalni iznos ukupnih troškova na godišnjem nivou 10.000KM.

Pravilnikom je određen maksimalni iznosi troškova službenih fiksnih telefona u Agenciji za maksimalan broj uposlenih. Ravnateljica Agencije je donijela Odluku o limitu potrošnje fiksnih telefona po radnim mjestima za 2015.godinu

Red.br.	Radno mjesto	Prosječno mjesečno	Broj izvršilaca	Maksimalno mjesečno
1.	Ravnatelj Agencije	50KM	1	50KM
2.	Zamjenici ravnatelja	40KM	2	80KM
3.	Pomoćnici ravnatelja	30KM	2	60KM
4.	Šefovi odsjeka	25KM	2	50KM
5.	Stručni savjetnici	20KM	10	200KM
6.	Viši stručni suradnici	20KM	3	60KM
7.	Stručni suradnici	20KM	0	0KM
8.	Izvršni asistent	40KM	2	80KM
9.	Uposlenici	15KM	5	960KM
	UKUPNO		27	655KM

Fakture za mobilne i fiksne telefone se svakog mjeseca kontroliraju i vodi se tabelarna mjesečna evidencija o potrošnji. U slučaju prekoračenja mobilnih ili fiksnih telefona vrši se odbijanje od osobnog dohotka.

PRIMJENA PRAVILNIKA O KORIŠTENJU SREDSTAVA ZA REPREZENTACIJU

Na temelju članka 61.stavak (2) Zakona o upravi („Službeni glasnik BiH“, broj 32/02 i 102/09) i Pravilnika o korištenju sredstava za reprezentaciju („Službeni glsnik BiH“, broj 26/14) ravnateljica Agencije je donijela Pravilnik o korištenju sredstava za reprezentaciju u Agenciji za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje broj: 01-02-467/14 na dan 3.12.2014.godine. Po pravilniku u Agenciji imamo eksternu i internu reprezentaciju. Pravo na korištenje sredstava za eksternu reprezentaciju ima ravnatelj Agencije te druge osobe po prethodnom odobrenju ravnatelja Agencije, u okviru sredstava odobrenih za ovu namjenu.

Pravo na internu reprezentaciju imaju:

- a) Ravnatelj Agencije
- b) Zamjenici ravnatelja Agencije
- c) Ostali službenici po prethodnom odobrenju ravnatelja Agencije

Maksimalan iznos sredstava za reprezentaciju u Agenciji iznosi 6.000KM na godišnjem nivou i to maksimalan iznos za eksternu reprezentaciju je 1.800KM, a za internu reprezentaciju 4.200KM.

Iznos sredstava za internu reprezentaciju po radnim mjestima:

Red.br	Radno mjesto	Prosječno mjesečno	Broj izvršitelja	Maksimalno godišnje
1.	Ravnatelj	150	1	1800
2.	Zamjenik ravnatelja	100	2	2400
	UKUPNO		3	4200

Svaki račun od reprezentacije se kontrolira i vodi se evidencija o korištenju reprezentacije. U slučaju prekoračenja odobrenih sredstava ili korištenja reprezentacije suprotno odredbama pravilnika prekoračeni iznos se odbija od naredne plaće.

PRIMJENA PRAVILNIKA O UVJETIMA NABAVE I KORIŠTENJU SLUŽBENIH VOZILA

Na temelju članka 16. i 61.stavak (2) Zakona o upravi („Službeni glasnik BiH“, broj 32/02 i 102/09) i Pravilnika o uvjetima nabave i načinu korištenja službenih vozila u institucijama BiH („Službeni glasnik BiH“, broj 26/14), ravnateljica Agencije je donijela Pravilnik o uvjetima nabave i načinu korištenja službenih vozila Agencije za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje broj 01-02-1-468/14 na dan 10.12.2014.godine. Ovim pravilnikom regulirani su uvjeti nabave, broj i način korištenja službenih obveza, prava i obveze i postupanja uposlenih i osoba koja upravljaju službenim vozilima, kao i kontrola potrošnje goriva i vođenje evidencije o korištenju službenih vozila Agencije. Agenciji je utvrđeno pravo raspolaganja sa ukupno dva vozila, od čega jedno vozilo srednje klase putničkih vozila nabavne vrijednosti da 50.000KM i jedno vozilo niže srednje klase nabavne vrijednosti do

40.000KM. Agencija je imala u vlasništvu tri vozila, po jedno vozilo se nalazilo u tri grada, jedno vozilo u sjedištu Agencije u Mostaru, i po jedno vozilo u područnim uredima u Sarajevu i Banja Luci. U cilu usklađivanja broja vozila Agencije s brojem vozila odobrenim Pravilnikom o uvjetima nabave i načinu korištenja službenih vozila u institucijama BiH ravnateljica je donijela odluku o prodaji službenog vozila. Postupak je izvršen sukladno članku 12 stavak (3) Pravilnika o uvjetima nabave i načinu korištenja službenih vozila u institucijama BiH („Službeni glasnik BiH“, broj 26/14). Vozilo je prodano po ponuđenoj cijeni od 11.005 KM na dan 29.12.2015.godine. Ugovo o kupoprodaji je potpisan na dan 31.12.2015.godine. Kupac je uplatio navedeni iznos na dan 5.1.2016.godine.

Sukladno Pravilniku vršimo mjesečne evidencije o potrošnji goriva po vozilima, o pređenim kilometrima i servisu. Za korištenje službenog vozila koriste se standardizirani obrasci putnog naloga. Izvan radno vremena, u dane vikenda i blagdana, službena vozila Agencije se parkiraju na parking prostoru koji je osiguran u sklopu organizacijskih jedinica Agencije.

POPIS PROJEKTA U 2015.GODINI

0715190-Osiguranje kvalitete u provedbi predškolskih programa usmjerenih na povećanje mogućnosti djeci u BiH za rano učenje

U 2015.godini utrošeno preostalih 26 KM i projekt je zatvoren.

0715200-Izrada ZJNPP-a za građanski odgoj i obrazovanje/demokraciju i ljudska prava/politike i građansko društvo, gospodarstvo/politika i gospodarstvo/demokracija i ljudska prava definirane na ishodima učenja

Ugovor br:01-16-3-906-2/13 od 19.9.2013.godine potpisan s Američkom Ambasadom. Prva uplata bila je 20.4.2014.godine u iznosu od 19.485,74 EUR ili 38.110,80 KM. U 2014.godini utrošeno je 11.571,73 KM. U 2015.godinu preneseno je 26.539,07 KM, uplaćena je druga tranša u iznosu od 46.847,15 KM. Do 31.12.2015.godine potrošeno je 37.217 KM

Zajednička jezgra nastavnih planova i programa za građansko obrazovanje definirana na ishodima učenja urađena je po već utvrđenoj metodologiji razvoja Zajedničke jezgre nastavnih planova i programa. Uvažavajući specifičnosti građanskog obrazovanja, prvo su definirane oblasti i komponente za svaku oblast, potom su za svaku komponentu definirani ishodi učenja¹ i na kraju su za svaki ishod učenja definirani pokazatelji. Pokazatelji su definirani sukladno razvojnom uzrastu djeteta na kraju predškolskog odgoja i obrazovanja (uzrast od 5-6 godina), na kraju trećeg razreda (uzrast od 8-9 godina), na kraju šestog razreda (uzrast od 11-12 godina), na kraju devetogodišnjeg odgoja i obrazovanja (uzrast od 14-15 godina) i na kraju srednjoškolskog odgoja i obrazovanja (uzrast od 18-19 godina). Proces izradbe Dokumenta trajao je od listopada 2014. do travnja 2015. godine. Održana su četiri seminara. Krajem ožujka

---

¹

2015. godine završene su javne rasprave na cijelom području BiH, na kojima su odgojatelji, učitelji, nastavnici i profesori, (ukupno 300 sudionika u 12 gradova) koji su izravno uključeni u odgojno-obrazovni proces, predlagali izmjene i dopune Dokumenta, na temelju čega je provedena revizija i pripremljena konačna verzija Dokumenta. Predstavljanje dokumenta održano je 3.9. 2015.godine na Konferenciji u Mostaru uz sudjelovanje američke veleposlanice u BiH, predstavnika ministarstava obrazovanja, pedagoških zavoda i nastavnika.

0715210-Erasmus implementacija europske agende za obrazovanje odraslih

Broj ugovora 20142570/001-001, broj projekta 554853-EPP-1-2014-1-BA-EPPKA3-AL-AGENDA financiran od strane Europske Komisije

U 2014.godini uplaćeno je 8.374,00 EUR ili 16.378,12 KM. U 2014.godini utrošeno je 1.145,96 KM. U 2015.godinu preneseno je 15.232,16 KM, a iznos od 50.121,31 KM uplaćen je u 2015.godini. Do 31.12.2015.godine utrošeno je 11.857,93 KM.

Projekat Implementacija EU agende za obrazovanje odraslih i promocija dokumenta "Principi i standardi u oblasti obrazovanja odraslih u BiH počeo je 1. 11. 2014.godine i trajao godinu dana, do 31.10.2015.godine. Njegov je cilj bio promovirati Europski program za učenje (obrazovanje) odraslih i u BiH promovirati i dokument "Principi i standardi" koji je u 2014. godini usvojilo Vijeće ministara BiH. Aktivnosti projekta su promotivnog karaktera, a radili smo i na umrežavanju ključnih aktera u obrazovanju odraslih u BiH kroz zajedničku Konferenciju i kroz rad EPALE projekta.

0715220- Erasmus + EPALE (Elektronska platforma za učenje odraslih)

Broj ugovora 2014-2520/001-001, broj projekta 556805-EPP-1-2014-1-BA-EPPKA2-EPALE-NSS financiran od strane Europske Komisije

U 2014.godini uplaćeno je 16.378,12 KM koje su prenesene u 2015.godinu iznos od 114.097,25KM uplaćen je koncem 2015.godini i odnosi se na aktivnosti u 2016.godini. Do 31.12.2015.godine utrošeno je 15.691,37KM

EPALE: Elektronska platforma za učenje odraslih u Europi (Electronic Platform for Adult Learning in Europe)

Elektronska platforma za učenje odraslih u EU (EPALE), financirana u okviru Erasmus+ programa, ima za cilj postati glavna referentna točka za sve aktere učenja odraslih u Europi.

Razvoj EPALE-a, na inicijativu Europske komisije u BiH, koju implementira Izvršna agencija za obrazovanje, medije i kulturu (EACEA), počeo je u 2014. godini. Ključne karakteristike EPALE postale su operativne krajem 2014. i početkom 2015 godine. Ova stranica sada nudi Europski kalendar događanja, vijesti i Centar za resurse i pet tematskih stranica koje se fokusiraju na teme važne u sektoru učenja odraslih.

Zadani ciljevi: podrška EPALE kroz suradnju sa CSS, kako bi se postigla planirane aktivnosti koje organizira CSS (Centralni servis podrške); povezivanje sa sudionicima obrazovanja odraslih u Bosni i Hercegovini koji dolaze iz različitih područja obrazovanja odraslih;

podizanje znanja i svijesti o važnosti elektronske platforme za obrazovanje odraslih (EPALE) sudionika u obrazovanju odraslih u BiH; pokrenuti mrežu suradnje sa sudionicima u obrazovanju odraslih za prikupljanje i unos podataka u platformu EPALE i razvoj i izradu projekata u području obrazovanja odraslih.

Realizirane aktivnosti u svrhu postizanja zadanih ciljeva su odlasci na sastanke sa CSS u Brisel. Planirana su tri, a realiziran jedan odlazak. Druga dva nisu realizirana zbog nemogućnosti, tj problema kod financiranja i realokacije sredstava u svrhu nabavke promotivnih materijala.

Obavljen je sastanak s predstavnicima svih nadležnih obrazovnih vlasti u Bosni i Hercegovini u svrhu promocije EPALE i obrazovanja odraslih uopće.

Bili smo sudionici dvije stručne konferencije gdje smo također promovirali EPALE.

Realizirane su i dvije posjete EPALE NSS timovima u Sloveniji i Crnoj Gori.

Zadnja aktivnost jeste sastanak u Hrvatskoj s EPALE NSS timovima iz Hrvatske i Slovenije u svrhu planiranja i realizacije zajedničkih aktivnosti u 2016. godini.

0715230 Erasmus+-eTwinning

Broj ugovora 2014-3470/001-001, broj projekta 391247-EPP-1-2014-2-BA-EPPKA2-eTwNSS financiran od strane Europske komisije BiH.

U 2014.godini uplaćeno je 90.770,01 KM. Do 31.12.2015.godine potrošeno je 72.896,69 KM.

Agencija za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje za eTwinning projekt u okviru programa Erasmus + djeluje kao DSC (Državna služba za podršku) i koristi sredstva granta za realizaciju projektnih aktivnosti. Etwinning je portal namijenjen međunarodnoj suradnji i usavršavanju nastavnog i nenastavnog osoblja od predškolskog odgoja i obrazovanja do srednje škole. Centralna služba za podršku (CSS-Central Support Service) koordinira sve aktivnosti povezane uz eTwinning. Ona upravlja portalom i objavljuje sadržaje. eTwinning je internet portal koji podržava virtualnu saradnju i razmjenu dobrih praksi kao i onlajn (online) materijala između odgajatelja i nastavnog osoblja europskih zemalja.

Aktivnosti, koje su počele u siječnju i završavaju 31.prosinca2015.godine, obuhvataju sljedeće:

- Na platformi je registrirano 219 odgojno-obrazovnih ustanova i 350 osoba nastavnog i nenastavnog osoblja
- Prevod portala na bosanski jezik
- Registrirani korisnici iz BiH su uključeni – da li kao osnivači ili kao pridruženi članovi, u 75 projekata, od kojih su 63 europskog, a 12 nacionalnog karaktera; 10 projekata je završeno
- U dva ciklusa održano je 12 poludnevni seminari u BiH sa ciljem promocije eTwinninga i korištenja njegovih alata u odgojno-obrazovnim ustanovama; ukupan

broj učesnika seminara 246; realizaciju seminara podržali pedagoški zavodi i nadležna ministarstva

- Pripremljen promotivni materijal-baneri, flajeri
- Održana konferencija 12.5. u Sarajevu koja je imala za cilj upoznavanje obrazovne javnosti o eTwinningu
- Obavljen izbor ambasadora, njih četvero, na temelju javnog poziva
- Na multilateralnim seminarima u Europi (Bordo, Beč, Bratislava, Dubrovnik, Atina, Ankona) sudjelovalo 16 osoba iz odgojno-obrazovnih ustanova
- Tim BiH od 5 članova iz odgojno-obrazovnih ustanova sudjelovao na Godišnjoj konferenciji u Briselu
- Aktivirana etwinning web stranica u okviru stranice Agencije
- Dva ambasadora prema propisanoj kvoti za BiH uključena u onlajn edukaciju
- Odlična suradnja sa eTwinning službama u Hrvatskoj i Srbiji
- Prvi Newsletter za BiH kreiran u studenom i distribuiran etwinnerima u BiH
- Promocija eTwinninga na Godišnjoj CIVITAS konferenciji u Neumu, na Susretima – Aida Korjenić u Sarajevu i na konferenciji Implementacija Evropske agende za obrazovanje odraslih u Banja Luci
- Pripremljena aplikacija za novi poziv

0715240-Strateško pilotiranje poduzetničke kompetencije-SEECEL

17.12.2014.godine SEECEL je uplatio 1.893,24KM.Druga tranša uplaćena je 5.5.2015.godine u iznosu od 1.893,24KM. Do 31.12.2015.godine potošen je 3.786,48KM i projekat je zatvoren.

SEECEL- Implementacija poduzetničke kompetencije

Regionalni centar za poduzetničko učenje Jugoistočne Europe (SEECEL) ima misiju raditi na sustavnom razvoju cjeloživotnoga učenja za poduzetništvo kao ključne kompetencije sukladno politikama i praksama Europske unije implementacijom unutar strukturirane regionalne suradnje uz viziju poticanja poduzetničko-prijateljskog okruženja i jačanja načina razmišljanja kako bi se izgradila poduzetnički "pismena" društva koja će voditi put ka održivom ekonomskom rastu i razvoju.Nastoje raditi na daljnjem razvoju sustavnog pristupa razvoju poduzetničkih "pismenih" društava širom regije i podržavanju politika država s preporukama EU i politikama koje su u osnovi vezane uz cjeloživotno učenje za poduzetništvo. U Bosni i Hercegovini uključene su u ovoj fazi rada škole (ISCED 2 i 3) te sveučilišta budući je naglasak da se uključe u učenje o poduzetništvu od najranijeg uzrasta , kao i da zadovolje preporuke EU u predstavljanju poduzetništva kao ključne kompetencije s posebnim naglaskom na učenje za poduzetništvo kao osnovnom dijelom srednjoškolskog obrazovanja (iSCED3). Također se nastoji nastaviti s unapređenjem treće razine obrazovanja (visokog školstva) do razine konkurentnosti na način da se podigne svijest i razumijevanje između visoko obrazovnih ustanova usmjerenih na učenje za poduzetništvo osobito u "ne-poslovnim" disciplinama.(ISCED 5/6) gdje je aktivno uključena i Agencija za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje (APOSO) u svojstvu institucije u sektoru obrazovanja na

državnoj razini u cilju edukacije nastavnika po pitanju razvoja cjeloživotnog učenja za poduzetništvo kao ključne kompetencije i njenog uvođenja u obrazovne sustave u BiH. Predstavnicima APOSO su, također, uključeni u radnu skupinu Zakona o malom i srednjem poduzetništvu (SBA) koji predstavlja jedan od najvažnijih zakona kao pomoć u ostvarivanju ciljeva Strategije za Europu 2020.

Projekt je u prvoj fazi rada u BiH realiziran u 4 osnovne škole u BiH voditelji projektnih timova tih škola u ovoj fazi implementacije nominirani su za mentore školama uključenim u šk. 2014./15. godine kad je uključena Agencija za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje s obzirom na stečena iskustva iz prethodne faze rada. Trening za nastavnike i menadžment škola realiziran je u tri modula kako je predviđeno Projektom uvažavajući realizaciju ishoda učenja, tehnika i predloženih metoda rada.

Obučeno je sveukupno 150 nastavnika, a znatnu pomoć u realizaciji programa modula dali su članovi Projektnoga tima Agencije za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje. Usprkos početnom nerazumijevanju i financijskim preprekama nastavnici i učenici odabranih škola uspjeli su napraviti veliki iskorak na području razvoja poduzetničkoga ponašanja i aktivnosti kao dio svoga kontinuiranoga profesionalnoga razvoja. Poduzetničko poučavanje i učenje odvijalo se u redovitoj nastavi, kao i izvannastavnim aktivnostima unutar jednoga nastavnog predmeta i međupredmetno sukladno propisanim nastavnim planovima i programima. Ostvarena je suradnja s poslodavcima i drugim vanjskim partnerima škole. Učenici su bili izuzetno motivirani i rado su sudjelovali u implementaciji akcijskih planova svake pojedinačne škole.

Realizirana su sva tri modula namjenjena obuci školskog osoblja pri čemu se vodilo računa da školski timovi pretpostavljene ishode učenja, a na temelju izrađenih programa i analize rada rezulta škola može se utvrditi kako su nastavnici i menadžment škole uspješno ovladali neophodnim vještinama i znanjima potrebnim za razvoj poduzetničke kompetencije.

Tijekom travnja i svibnja realiziran je modul 2 na 6 lokacija u Bosni i Hercegovini, i to u Posušju, Uskoplju, Banja Luci, Brčkom, Bihaću i Lukavcu. U modulima su sudjelovali nastavnici svih nominiranih škola u Projektu te je u konačnici obučeno 150 nastavnika i ravnatelja.

Program rada Modula 2 izradili su članovi Projektnoga tima Agencije i ponudili školama s utvrđenim datumima i lokacijama održavanja modula te u uskoj suradnji s mentorima škola.

MODul 2 je bio dvodnevna karaktera i imao je za ciljinformirati sudionike o važnosti cjeloživotnoga poduzetničkoga učenja konkretnim primjerima definiranja ciljeva, planiranjem poduzetničkoga učenja utemeljenog na ishodima učenja za ISCED 1,2 I 3. Također, Modul2 je ponudio konkretnu primjere metoda i tehnika potrebnih za poduzetničko učenje i poučavanje s fokusom na nastavu usmjerenu na učenika. Sudionici su upoznati s ekonomskim konceptima kao što su planiranje proračuna, razlika između dobiti i utroška, analiziranje ponude i potražnje te važnost održivoga planiranja i donošenja odluka o mogućim troškovima.

Budući je Modul 2 iziskivao i ekonski koncept bilo je nužno angažirati mentore s iskustvom u ovoj oblasti rada.

Tijekom obuke nastavnici su osposobljeni za uporabu aktivnih glagola pri opisivanju znanja, vještina i stavova kao elemenata ishoda učenja.

U lipnju je realiziran Modul 3 koji je bio jednodnevna karaktera, a cilj Modula 3 bio je prezentacija procesa rezultata rada škola i budućih aktivnosti i potreba za nastavak implementacije poduzetničke kompetencije na razini škole.

Modul 3 održan je u Sarajevu 16.6. 2015. godine uz nazočnost predstavnika 11 škola gdje je bila prigoda čuti rezultate rada škole koja je bila spriječena nazočiti programu modula te je uspostavljena on line komunikacija.

0715250- Analiza potreba za stalnim usavršavanjem i profesionalnim razvojem odgojitelja predškolskog uzrasta u Bosni i Hercegovini

27.10.2015.godine UNICEF je uplatio 8.496,80 KM. Ovaj projekt je počeo s aktivnostima koncem 2015.godine i utrošeno je 5.657,28 KM.

0715260 – Osposobljavanje za provedbu zajedničke jezgre nastavnih planova i programa za građansko obrazovanje

Sredstva u iznosu od 21.236,97 KM uplaćena su u listopadu 2015.godine. Ovaj projekt još nije počeo s aktivnostima.

Ravnateljica

Maja Stojkić